

Collectanea Sancti Martini
A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek
Értesítője 5.

Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei
Pannonhalma, 2017

Szerkesztette
Dénesi Tamás

Az angol nyelvű összefoglalókat Tóta Péter Benedek,
illetve Bakos Gergely OSB, Somorjai Ádám OSB
és Takács László készítette

A kötet megjelenését támogatta

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

© A szerzők, 2017
© A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei

ISBN 978-615-5576-08-9
ISSN 2064-4205

Kiadja a Pannonhalmi Főapátság
Felelős kiadó Hortobágyi T. Cirill
A kiadást gondozta a Bencés Kiadó
Felelős szerkesztő Bretz Annamária
A borító Schmal Róza munkája
Műszaki szerkesztő Egyházi Péter
Tördelte Somorjai Gabi
A nyomás és kötés a Print Brokers Team Kft. munkája
Felelős vezető Egyházi Zsolt

Tartalom

I. Tanulmány

Schilde René

Zsidó diákok a pápai bencés algimnáziumban a dualizmus idején 9

II. Közlemények

Takács László

Sulpicius Severus és egy idős püspök emlékei – avagy Szent Márton:
tettek és csodák 63

Dénesi Tamás – Nagy Rebeka – Semsey Réka

Szent Imre palástja. Adalékok a herceg pannonhalmi kultuszához
egy ereklye vizsgálata kapcsán 77

Bakos Gergely OSB

Két clunyi bencés az iszlám kihívásával szemben..... 101

Szovák Kornél

Újabb forrás Tolnai Máté középkor végi rendi reformjához 107

Kádár Zsófia

A pannonhalmi bencés szerzetesség újraindulása
és a győri jezsuiták (1636–1639) 123

Somorjai Ádám OSB

A Szláv Bencés Kongregáció rövid története 153

Vajda Tamás

Bencés szerzetes és pszichológiaprofesszor:

Várkonyi Hildebrand a szegedi egyetemen (1929–1940)..... 169

Gyöngyössy Márton

Az elfeledett pénztörténész: Balogh Albin OSB (1887–1958) 197

Zsidi Vilmos – Osváth Zsolt

Újkori egyetemi oklevelek Pannonhalmán..... 225

Bogdán Melinda

Az időkapszula. Fotográfiák a cibóriumoltárból..... 253

III. Forrás

Jordán Emil OSB

A naplófüzetekből kigépelte lényeges részek

1942. január 30. – 1944. december 31. 267

IV. Szemle

Birizsló Lőrinc OSB

Ernst-kódex. Sulpicius Severus: Vita Sancti Martini, Epistolae,

Dialogi. Vita maior et minor sancti Stephani regis Hungariae 339

Bakonyi Zsuzsanna

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár ősnymtatványai..... 345

Siptár Dániel

Jezsuita jelenlét Győrben a 17–18. században.

Tanulmányok a 375 éves Szent Ignác-templom történetéhez..... 349

Boros Zoltán

Cúthné Gyóni Eszter: „Nem harcolunk, de nem is búcsúzunk...”

A Ciszterci Rend Zirci Apátságának története

a második világháború végétől Endrédy Vendel apát haláláig 355